

Dr hab. n. med. Dorota Wyględowska- Promieńska

Adiunkt habilitowany

Klinika Okulistyki Katedry Okulistyki

WNMK SUM w Katowicach

Ocena rozprawy na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne lek. Barbary Śmigielskiej pt.: „Ocena skuteczności i bezpieczeństwa jednoczasowego zastosowania w chirurgicznym leczeniu zaćmy wieloogniskowych implantów wewnątrzgałkowych REVERSO typu piggyback z jednoogniskowymi implantami wewnątrzgałkowymi”.

Zaćma to zmętnienie naturalnej soczewki oka powodujące stopniowe pogorszenie ostrości wzroku. Obecnie schorzenie to stanowi pierwszą przyczynę odwracalnej ślepoty i drugą w kolejności przyczynę upośledzenia widzenia na świecie. Towarzyszące zaćmie niepożądane objawy wzrokowe utrudniają znacząco życie codzienne pacjenta, dlatego też obserwuje się prężny rozwój chirurgii zaćmy.

Standardem jest leczenie zaćmy metodą fakoemulsyfikacji z następczym wszczepem dotorebkowym soczewki jednoogniskowej. Jednak soczewki te często nie spełniają oczekiwań pacjentów, którzy prowadząc aktywny tryb życia zmuszeni są do dodatkowej korekcji okularowej do dali lub bliży. Podążając za coraz wyższymi oczekiwaniami pacjentów dysponujemy szeroką gamą sztucznych soczewek wewnątrzgałkowych, które korygują wady refrakcji, starczowzroczność, aberracje optyczne. Interesującą alternatywą korekcji widzenia do dali i bliży wydają się być wieloogniskowe soczewki wszczepiane do bruzdy ciała rzęskowego (piggyback).

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska lekarz Barbary Śmigielskiej dotyczy bardzo aktualnego tematu. Ciągłe poszukiwania coraz lepszych modeli soczewek w celu poprawy jakości widzenia i zmniejszenia objawów niepożądanych, zaowocowały wprowadzeniem na rynek jednoczęściowej, sferycznej soczewki wieloogniskowej REVERSO przeznaczonej do implantacji do bruzdy ciała rzęskowego. Ta soczewka typu piggyback daje możliwość jednoczasowego zastosowania soczewki jednoogniskowej (umieszczanej w torbie soczewki) z soczewką wieloogniskową (umieszczaną w bruzdzie ciała rzęskowego). Innowacyjność tej soczewki polega na możliwości doszczepienia lub usunięcia jej w dowolnym momencie.

Praca jest odpowiedzią na pytanie czy proponowana forma leczenia jest procedurą bezpieczną, skuteczną i satysfakcjonującą dla pacjentów. W tym celu Doktorantka przeprowadziła analizę porównawczą oceniającą funkcjonowanie narządu wzroku po wszczepieniu obu soczewek wewnątrzgałkowych jednoczasowo (jednoogniskowej i wieloogniskowej), jak i po standardowym wszczepieniu jedynie soczewki jednoogniskowej.

Doktorantka postawiła sobie bardzo ambitny cel obejmujący ocenę i porównanie w poszczególnych okresach obserwacji po zabiegu tych dwóch metodach leczenia zaćmy na podstawie: ostrości wzroku, czułości kontrastu, wielkości aberracji wyższego rzędu, szerokości źrenicy, stanu przedniego odcinka, wartości ciśnienia wewnątrzgałkowego, wielkości stanu zapalnego, obecności powikłań. Dodatkowo lekarz Barbara Śmigielska oceniła i porównała zadowolenie pacjentów z efektu operacji, określiła stopień zależności pacjentów od stosowania pooperacyjnej korekcji okularowej.

Rozprawa doktorska posiada ogólnie przyjęty układ dla tego typu dysertacji, liczy 199 stron, zawiera spis tabel, rycin, wykaz najważniejszych skrótów, streszczenie w języku polskim, angielskim, wprowadzenie, podstawy naukowe, rozdział o chirurgicznym leczeniu zaćmy, o sztucznych soczewkach wewnątrzgałkowych, rozdział cel pracy, materiał i metodologia, wyniki, omówienie uzyskanych wyników, spis piśmiennictwa, zgodę Komisji Bioetycznej.

Rozdział „Wprowadzenie, podstawy naukowe” podzielony został na podrozdziały obejmujące lekturę pozwalającą wprowadzić czytającego do problematyki poruszanej w dalszej części pracy.

Rozdział „Chirurgiczne leczenie zaćmy” przedstawia szeroko opisany rys historyczny oraz obecne metody operacji zaćmy.

Kolejne rozdziały zawierają szczegółowe opisy soczewek wewnątrzgałkowych z uwzględnieniem istotnych aspektów takich jak: neuroadaptacja, przyczyny niezadowolenia pacjentów po wszczepieniu soczewek, zasady kwalifikacji, powikłania wynikające z implantacji wszczepów wewnątrzgałkowych.

Celem pracy była ocena skuteczności i bezpieczeństwa stosowania w chirurgicznym leczeniu zaćmy jednoczasowego wszczepu soczewki typu piggyback REVERSO do bruzdy ciała rzęskowego i jednoogniskowej soczewki dotorebkowo.

W rozdziale „Materiał i Metodologia” Doktorantka szczegółowo i trafnie przedstawia kryteria włączenia i wykluczenia z badania.

Badaniem objęto 80 pacjentów (160 oczu), którzy zostali podzieleni losowo na dwie grupy (badaną i kontrolną). Wszyscy pacjenci zostali poddani obustronnej operacji zaćmy z implantacją jednoogniskowej soczewki. W grupie badanej dodatkowo wszczepiono wieloogniskowe soczewki REVERSO. Okres obserwacji wyniósł 6 miesięcy.

Analizy statystycznej dokonano przy użyciu wielu testów z wykorzystaniem programu IBM SPSS. Uzyskane wyniki opracowano z ogólnie przyjętymi regułami, a zasadność wykorzystanych testów nie budzi wątpliwości.

Wyniki swoich badań Doktorantka przedstawiła w bardzo obszerny sposób realizując zamierzone cele z uwzględnieniem wyników ankiety subiektywnego zadowolenia z uzyskanej jakości widzenia oraz wyniki zmodyfikowanej ankiety VF.

Grupy analizowane były ze sobą porównywalne statystycznie pod względem wieku, płci, poziomu wykształcenia. Nie różniły się statystycznie pod względem przedoperacyjnych parametrów anatomicznych i występowaniem chorób współistniejących.

Stwierdzono istotnie wyższą najlepszą ostrość wzroku do bliży bez korekcji w grupie REVERSO zarówno jednoocznie jak i obuocznie. Stwierdzono istotnie statystycznie wyższą czułość kontrastu wśród pacjentów z grupy kontrolnej.

Zaobserwowano, że w grupie REVERSO istotnie więcej pacjentów uzyskało całkowitą niezależność od korekcji okularowej, podczas gdy w grupie kontrolnej częściowo pacjenci uzyskali niezależność oraz brak niezależności.

W obu grupach uzyskano wysokie zadowolenie z jakości widzenia po operacji, jednak można stwierdzić wyższą ocenę jakości widzenia w grupie kontrolnej.

Lekarz Barbara Śmigiełska wyniki swoich badań przedstawiła umiejętnie i w bardzo wyczerpującym zakresie.

Na podstawie przeprowadzonych i wnikliwie przeanalizowanych badań Doktorantka wyciągnęła trafne wnioski, które realizują założenia i zaplanowane etapy badania.

Wniosek główny poparty 9 szczegółowymi wnioskami stwierdza, że zastosowanie w chirurgicznym leczeniu zaćmy jednoczasowego podwójnego wszczepu soczewek, (soczewka jednoogniskowa i soczewka wieloogniskowa REVERSO), jest postępowaniem skutecznym, satysfakcjonującym, bezpiecznym.

Na uwagę zasługuje fakt, że Doktorantka stworzyła rozdział „Ograniczenia”, w którym wskazuje na ograniczenia pracy, co świadczy o dużej dojrzałości naukowej.

Dysertacja oprócz materiału merytorycznego zawiera bardzo obszerny materiał graficzny reprezentowany pod postacią tabel(56), rycin (18). Piśmiennictwo zawarte w rozprawie obejmuje 217 pozycji literatury zagranicznej i krajowej, wśród których większość ukazała się w ciągu ostatnich 10 lat. Literatura została prawidłowo dobrana i cytowana.

Poddana ocenie dysertacja porusza bardzo istotny problem okulistyczny dając możliwość potencjalnego rozwiązania dylematu uzyskania satysfakcjonującej dla pacjenta poprawy ostrości wzroku po operacji zaćmy.

Całość recenzowanej pracy oceniam bardzo dobrze a jej skonstruowanie świadczy, że Doktorantka dysponuje doświadczeniem analitycznym oraz potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy naukowe.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art.13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule z zakresu sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.) w związku z art. 179 ust.1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018r. poz.1669 z późn. zm.).

Mając na uwadze wartości merytoryczne i praktyczne Rozprawy Doktorskiej lekarz Barbary Śmigiełskiej zatytułowanej „ Ocena skuteczności i bezpieczeństwa jednoczasowego zastosowania w chirurgicznym leczeniu zaćmy wieloogniskowych implantów wewnątrzgałkowych REVERSO typu piggyback z jednoogniskowymi implantami wewnątrzgałkowymi” zwracam się do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Dorota Wyględowska- Promieńska

Dr hab. n. med.
Dorota Wyględowska-Promieńska
SPECJALISTA CHOROÓB OCZU
6394077